

ANARCHISTICKÝ MĚSÍČNÍK

číslo 102
březen 2017

vydává Nakladatelství Anarchistické federace
www.afed.cz // afed@afed.cz

ŽENY SOBĚ

Osmého března jsme si připomněli Mezinárodní den žen. Pro mnohé tento svátek nic neznamená, někdo ho okrajově registruje. Někteří muži jsou v tento den k ženám pozornější a nemálo žen je takovým chováním potěšeno. Jenže **realita většiny žen byla stejně všední a často frustrující.**

I v tento den musely projít kolem bezpočtu reklam s vyšpulenými vnaďami počítačově upravených modelek, kterými (zpravidla) muži určují, ba přímo diktuji požadavek na ideální ženský vzhled a věk. Byly tak nepřímě konfrontovány s tím, že jsou buď málo hubené, málo atraktivní, nebo moc staré či moc chudé, aby mohly být jako z reklamy.

I v tento den byl v průměru důchodkyním vypočítán **menší důchod** než stejně starým důchodcům, a to bez ohledu na to, že dřely celý život stejně, nebo ještě víc. I v tento den měly ženy **menší možnost dostat se na vyšší pracovní pozice** než muži a v průměru měly za stejně odvedenou práci o 22 procent **nižší mzdu**. I v tento den muselo nemálo žen dříť na znevýhodněných pracovních pozicích se sníženým úvazkem či na dobu určitou nebo na brigádě, protože jim mzda v hlavním pracovním poměru nedostačuje.

I v tento den se třetina matek samoživitelek pohybovala **na hranici chudoby**, zatímco polovina plátců výživného ho nezaplátila. I v tento den si 38 procent žen s sebou nese starší či čerstvou **zkušenost s domácím násilím**. A i v tento den si zabeďněná a krátkozraká třetina obyvatel České republiky myslí, že za znásilnění nese zodpověďnost sama znásilněná žena.

I tento den na celoplanetární úrovni vykonávaly (mnohdy v otřesných pracovních podmínkách) **ty nejhorší a nejhůře placené práce**, na kterých stojí globální ekonomika, právě ženy. I v tento den se většina žen musela zároveň věnovat **neplacené práci v domácnosti**, při péči o děti a o rodiče.

Na mnoha místech ale letošní Mezinárodní den žen nabył i nevšedních podob, a to v případech, kdy se ženy rozhodly ozvat, že není důvod oslavovat, jak by se patřilo

v případě důležitěho a trvalěho vítězství. Naopak pozvedly hlas, aby zdůraznily, že **je v případě práv žen stále za co bojovat**. Nejvýraznější kampaní tohoto dne se stala „Globální stávka žen“, jejíž hnací silou bylo rostoucí hnutí za ženská práva ve Spojených státech. Tomu se dokonce podařilo den po inauguraci Donalda Trumpa dostat do ulic amerických měst několik milionů protestujících. Právě nový americký prezident se stal symbolem tupěho šovinismu, který v ženách vidí především objekty své oplzlosti.

I v tento den si lidé na mnoha místech, včetně Prahy, připomínali **kořeny tohoto dne, které jsou spojeny s rokem 1908**, kdy se konala masová demonstrace newyorských šiček za lepší pracovní podmínky a volební právo.

I v tento den protestovaly ženy v Polsku proti tmářství tamní bigotní vlády ultrapravicové strany Právo a spravedlnost, která podniká kroky za absolutní zákaz potratů, ruší sexuální výchovu a ztěžuje přístup k antikoncepci (zatímco Viagra umožňuje získat bez receptu). I v tento den proběhly protesty **proti zákazu potratů** v Irsku.

I v tento den bylo potěšující sledovat, že protestující ženy netrpí jednostranností a svůj boj dávají do souvislosti s dalšími zápasy. Nebylo proto výjimkou slyšet projevy vystupující **proti sociální nespravedlnosti**, která je neodmyslitelnou součástí kapitalismu. Nebylo výjimkou slyšet **projevy solidarity** s mnohonásobně více vykořisťovanými ženami z různých koutů tzv. třetího světa. Nebylo výjimkou naslouchat výzvám k jednotnému postupu za práva žen, etnických, sexuálních a náboženských menšin, stejně jako za ochranu přírody a klimatu a proti neoliberálnímu deformování zdravotnictví a školství, které ve svém důsledku znemožňuje přístup sociálně slabým.

My, anarchistky a anarchisté, považujeme boj za práva žen za nedílnou součást našich emancipačních snah a našeho boje za svobodu, rovnost a samosprávu. A to „v tento den“ i jakýkoli jiný.